

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2019/20:47

Måndagen den 4 maj

§ 1 Information om EU:s åtgärder för att hantera coronavirusets spridning och dess effekter

Statsrådet Hans Dahlgren (deltar per telefon)

Anf. 1 ORDFÖRANDE:

Vi öppnar dagens möte med EU-nämnden.

Jag anmäler en punkt under Övriga frågor. Det gäller rutiner nu under coronatiden. Vi har alltså först information från statsrådet, och sedan har vi Övriga frågor med nämnda punkt.

Jag hälsar statsrådet välkommen och lämnar över ordet för information om arbetet.

Anf. 2 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru ordförande! Jag har en kort uppdatering om läget och arbetet inom EU med anledning av coronapandemin.

Först vill jag nämna ett initiativ som kommissionen tog förra veckan gällande flera ändringar i regelverket på transportområdet. Målet är att lindra transportföretagens ekonomiska situation och förstås även att underlätta för transportererna i sig. Det handlar bland annat om att tillåta automatiska förlängningar av certifikat, behörigheter och tillstånd men också om att senarelägga vissa inspektioner och utbildningskrav. Kommissionen föreslår också möjligheter till nedsättningar av eller att helt ta bort hamnavgifter under en begränsad period.

När det gäller vägtransporterna har kommissionen godkänt bland annat Sveriges begäran om vissa tillfälliga undantag från kör- och vilotidsreglerna. Det skulle under pandemin ge yrkesförarna större flexibilitet.

Slutligen föreslås att ikraftträdandet av viss järnvägslagstiftning ska skjutas upp så att medlemsstaterna ges mer tid för genomförandet i sina nationella lagstiftningar.

Vad jag förstår kan man räkna med en mycket snabb behandling av förslagen som ska hanteras i rådet och Europaparlamentet. Regeringen återkommer inom kort till riksdagen med detaljerna.

Kommissionen har också aviserat att man under mitten av maj tänker återkomma med en exitstrategi för just transportområdet. Vi får anledning att återkomma också till det.

Det andra jag vill berätta om är att statsministern i dag deltar i en givarkonferens som har organiserats av EU-kommissionen. Bakgrunden är att stödja det globala samarbete som leds av Världshälsoorganisationen

med syfte att få fram en rättvis fördelning av vaccin, diagnostik och behandling. Målet för givarkonferensen är att mobilisera sammanlagt 7 ½ miljard US-dollar.

Det finns två svenska bidrag till denna appell. Det ena är 100 miljoner kronor till Vetenskapsrådet för coronarelaterad forskning. Det andra är 50 miljoner kronor till FN:s så kallade United Nations COVID-19 Response and Recovery Multi-Partner Trust Fund. Detta sker alltså i dag.

I veckan äger också ett toppmöte mellan EU:s ledare och västra Balkan rum. Även där kommer statsministern att delta. Det är ett toppmöte som skulle ha ägt rum i Zagreb, men av förklarliga skäl sker det nu i stället över videolänk. Mötet syftar till att bekräfta EU:s stöd och engagemang för västra Balkan med tyngdpunkt på vikten av det så kallade EU-närmandet. Men vid mötet kommer även stor vikt att läggas på att vi behöver bekämpa corona tillsammans och därmed också på det stöd som västra Balkan får av EU och det stöd som vissa medlemsstater också har fått av partner på västra Balkan. Allt detta kommer statsministern att samråda med nämnden om på onsdag inför toppmötet på torsdag.

När det gäller de ekonomiska frågorna informerade jag i förra veckan om att vi väntade oss att ett utkast från kommissionen om detaljerna i den planerade återuppbyggnadsfonden och ett reviderat förslag till långtidsbudget skulle komma i början av maj. Det sas ett tag att det skulle komma den här veckan. Nu ser det ut att vara försenat och att det kanske kommer i nästa vecka i stället.

Till sist vill jag säga några ord om arbetet med att bistå EU-medborgare som är strandsatta i länder utanför EU. Det går fortfarande framåt. Sammanlagt har nu nästan 7 000 svenskar fått hjälp av UD och ambassaderna att komma med på de nästan 200 flygningar som har ordnats av svenska och andra nordiska aktörer inom EU. Den senaste uppskattningen är att det fortfarande är ungefär 1 500 svenskar utomlands som önskar ta sig hem. Men som bekant är detta en svårbedömd och föränderlig siffra.

Anf. 3 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Jag har en fråga om skyddsmateriel. Det har varit en återkommande fråga, men nu tog Hans Dahlgren inte upp den. Har Hans Dahlgren någon ny information vad gäller det?

Anf. 4 ANNIKA QARLSSON (C):

Tack för genomgången, ministern!

Det ryktas om diskussioner om hur olika länder ska försöka öppna upp för att om möjligt få någon form av turism till sina länder och att kommissionens ordförande har varit ute och markerat där. Finns det någon information på det området? Pågår några diskussioner om det runt om i EU?

Anf. 5 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Tack, statsrådet, för informationen!

Jag hörde också att förslaget om återhämtningsfonden och MFF:en är försenat. Jag vill ändå fråga om det pågår någon diskussion, framför allt med anledning av kommissionens beslut att Ungerns beslut i slutet av mars

var korrekt och så vidare. Flera av oss har varit inne på att det är provocerande.

Det är klart att Sverige och alla som kan måste hjälpa till med medel så att vi kommer ur krisen. Men jag undrar om det under tiden pågår en diskussion i bland annat Frugal Four-gruppen om det orimliga i att länder som till exempel fortfarande har handelsrestriktioner, exempelvis Spanien, ska få ta del av pengar från återhämtningsfonden. Jag undrar också om det finns en nyväckt diskussion om kriterierna för att få ta del av regionstöd och så vidare vad gäller MFF:en. Det kanske är lite tidigt än, men det blir lite aktuellt igen.

Förra veckan frågade jag statsministern två gånger om det här med testningar. Jag tycker att det finns ett EU-perspektiv där. För att vi ska ha en exit och släppa restriktionerna koordinerat och tillsammans är det viktigt att också Sverige ökar antalet tester. Är det en fråga som diskuteras på EU-nivå just nu?

Anf. 6 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru ordförande! När det gäller Désirée Pethrus fråga om skyddsmateriel har det, som jag har berättat tidigare, tagits ett initiativ för gemensam upphandling. Det är fyra olika delar, och för två av dem har man kommit så långt att kommissionen har skrivit kontrakt med ett antal leverantörer. Det är uppenbarligen en ganska komplicerad process, som har försvarats ytterligare av att det är så bråttom.

Sverige har ännu inte tagit del av något utfall av upphandlingen. Vi har en omfattande upphandling på nationell och regional nivå här i Sverige. Hittills har efterfrågan faktiskt kunnat lösas på annat sätt än genom EU:s upphandling. Det betyder inte att den är meningslös, men än så länge har den inte haft någon betydelse för våra behov just nu.

Till Annika Qarlssoon kan jag säga att kommissionen tänker kalla till en konferens om turism så snart man ser att det är möjligt att börja tillåta ett visst resande. Det sägs att riktlinjer om detta ska komma i mitten av maj. Men innan dess har vi inget mer konkret att berätta.

Till Jessika Roswall kan jag säga att vi naturligtvis har diskussioner inom F4-gruppen inför kommissionens förslag om återuppbyggnadsfonden och vilka villkor som ska ställas. Den huvudsakliga frågan har hittills varit om det är en fond som ska användas för lån på villkor som kan anses rimliga eller om den också ska användas för gåvor. Där har vi i F4-gruppen en tydlig principiell hållning: Man kan inte låna upp pengar för att ge bort dem. Det som ska vara i form av grants, gåvor eller vad man nu ska kalla det måste vara sådant som ryms inom ramen för själva långtidsbudgeten, som finansieras av de avgifter som varje land betalar.

Vi är fast beslutna att hålla fast vid den rekommendation som kommissionen hade för flera år sedan, nämligen att när det gäller utbetalningar av budgetmedel från EU ska det villkoras av att samtliga länder håller fast vid rättsstatens principer. Det är en konditionalitet som vi fortfarande tycker är viktig.

Jag är inte säker på att jag kan svara på rak arm på Jessika Roswalls fråga om EU:s strategi för testningar. Det är möjligt att Socialdepartementet och socialministern kan göra det, eftersom det är en fråga som diskuteras där. Men att vi i Sverige har en ambition att öka

antalet testningar tror jag att jag kan säga utan att behöva darra på manschetten.

Anf. 7 JOHAN HULTBERG (M):

Jag har en kort kompletterande fråga när det gäller den EU-gemensamma upphandlingen. Statsrådet sa nu att Sverige inte har tagit del av några leveranser ännu. Är det några medlemsstater som har fått leveranser från den EU-gemensamma upphandlingen av skyddsmateriel?

Anf. 8 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Nej, jag har ingen information om att något land har fått detta ännu. Men i ett paper som ligger framför mig ser jag faktiskt nu att Luxemburg har meddelat att de har fått ta del av det. Då har det tydligen börjat i några länder.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statsrådet för dagens information.

Innehållsförteckning

§ 1 Information om EU:s åtgärder för att hantera

coronaviruset spridning och dess effekter.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDE.....	1
Anf. 2 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	1
Anf. 3 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	2
Anf. 4 ANNIKA QARLSSON (C).....	2
Anf. 5 JESSIKA ROSWALL (M).....	2
Anf. 6 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	3
Anf. 7 JOHAN HULTBERG (M)	3
Anf. 8 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	4
Anf. 9 ORDFÖRANDE.....	4